

EU integration without membership [Electronic resource]. – Regime to access: <https://books.google.com.ua/books?id=YixzCwAAQBAJ&pg=PA336&lpg=PA336&dq=mediterranean+countries+and+Ukraine&source=bl&ots=I3OdiDFseA&sig=VtVPMzI34xNjazAjA886FROJTXs&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKewjZvNXciK3MAhWCKJoKHakhBJ8Q6AEIPDAH#v=onepage&q&f=false>

14. Michael Leigh The Ukraine Crisis and Eastern Mediterranean Gas [Electronic resource]. – Regime to access: <http://www.gmfus.org/blog/2014/04/17/ukraine-crisis-and-eastern-mediterranean-gas>

15. Regional Strategy Paper 2007–2013 (European Neighbourhood and Partnership Instrument) [Electronic resource] / Europa. Summaries of EU legislation. – Regime to access: http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/country/enpi_euromed_rsp_en.pdf

16. Final Statement. Marseille, 3–4 November 2008 [Electronic resource]. – Regime to access: http://ue2008.fr/webdav/site/PFUE/shared/import/1103_ministerielle_Euromed/Final_Statement_Mediterranean_Union_EN.pdf

17. Joint Declaration of the Paris Summit for the Mediterranean. Paris, 13 July 2008 [Electronic resource]. – Regime to access: http://www.ue2008.fr/webdav/site/PFUE/shared/import/07/0713_declaration_de_paris/Joint_declaration_of_the_Paris_summit_for_the_Mediterranean-EN.pdf

References

1. Dvostoronni ekonomichni vidnosyny, problemni pytannia v ekonomichnij sferi (informatsiina dovidka) [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: <http://greece.mfa.gov.ua/ukraine-gr/trade>

2. Domina M. O. Ukrainko–hretski vidnosyny: istorichni peredumovy ta suchasnyi stan rozvytku [Tekst] / M. O. Domina: dys... kand. ist. nauk: 07.00.02 / NAN Ukrainy; Instytut ukrainskoi arkhеоhrafii ta dzhereloznavstva im. M. S. Hrushevskoho. – K., 2004.

3. Zymohliad V. Ia. Rehion u systemi mizhnarodnykh vidnosytet [Tekst] / V. Ia. Zymohliad // Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho». – 2014. – №4 (23). – S.160–173.

4. Lysak V. F. Vidnosyny Ukrainy z krainamy Seredzemmomorja / V. F. Lysak // Hileia: naukovyi visnyk. – 2015. – Vyp.97. – S.407–411. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_97_100

5. Makukh V. V. Perspektyvy mizhrehionalnoho spivrobotnytstva Ukrainy u Chornomorsko–seredzemmomorskomu rehionii [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dialog.org.ua/ru/project/page8177.html>

6. Solovei I. M. Ukrainko–rumunski vidnosyny: problemy ta perspektyvy yikh rozviazannia [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.kymu.edu.ua/vmv/v/03/solovey.htm>

7. Politychni vidnosyny mizh Ukrainoiu ta Bolhariieu [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: <http://bulgaria.mfa.gov.ua/ukraine-bg/diplomacy>

8. Pavlenko V. I., Bocharnikov V. P., Svieshnikov S. V. Polityka bezpeky i voienno–politychni vidnosyny Bolharii [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?...

9. Pysaraneko A. V. Ukraina–Rumunii: vid spilnykh problem do spilnykh rishen [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.kymu.edu.ua/vmv/conf/2012_04_24/pisarenko.pdf

10. Stratehichni interesy Ukrainy v krainakh chornomorskoho rehionu ta problemy natsionalnoi bezpeky. – Kyiv, 2001. – S.47–52.

11. Tereshko S. Ukraina–NATO v konteksti suchasnoi stratehii Aliansu [Elektronny resurs] / S. Tereshko. – Rezhym dostupu: <http://old.soskin.info/ea.php?pokazold=200807>

12. Chumachenko O. A. Seredzemmomorska polityka Yevropeiskoho Soiuzu 2005–2008 rokamy [Elektronny resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Pmv/2011_2/19_chum.pdf

13. Van der Loo, Guillaume The EU–Ukraine Association Agreement and deep and comprehensive free trade area: a new legal instrument for EU integration without membership [Electronic resource]. – Regime to access: <https://books.google.com.ua/books?id=YixzCwAAQBAJ&pg=PA336&lpg=PA336&dq=mediterranean+countries+and+Ukraine&source=bl&ots=I3OdiDFseA&sig=VtVPMzI34xNjazAjA886FROJTXs&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKewjZvNXciK3MAhWCKJoKHakhBJ8Q6AEIPDAH#v=onepage&q&f=false>

14. Michael Leigh The Ukraine Crisis and Eastern Mediterranean Gas [Electronic resource]. – Regime to access: <http://www.gmfus.org/blog/2014/04/17/ukraine-crisis-and-eastern-mediterranean-gas>

15. Regional Strategy Paper 2007–2013 (European Neighbourhood and Partnership Instrument) [Electronic resource] / Europa. Summaries of EU legislation. – Regime to access: http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/country/enpi_euromed_rsp_en.pdf

16. Final Statement. Marseille, 3–4 November 2008 [Electronic resource]. – Regime to access: <http://ue2008.fr/webdav/site/PFUE/>

[shared/import/1103_ministerielle_Euromed/Final_Statement_Mediterranean_Union_EN.pdf](http://ue2008.fr/webdav/site/PFUE/shared/import/1103_ministerielle_Euromed/Final_Statement_Mediterranean_Union_EN.pdf)

17. Joint Declaration of the Paris Summit for the Mediterranean. Paris, 13 July 2008 [Electronic resource]. – Regime to access: http://www.ue2008.fr/webdav/site/PFUE/shared/import/07/0713_declaration_de_paris/Joint_declaration_of_the_Paris_summit_f_or_the_Mediterranean-EN.pdf

Mikheichenko M. A., Associate Professor, International relations department of Oles Honchar Dnepropetrovsk National University (Ukraine, Dnepropetrovsk), marinacvetaeva1@gmail.com

Eastern–Mediterranean vector of Ukrainian foreign policy «before» and «after» the events of «Euromaidan–2014»: new partnership opportunities

The article is devoted to the Eastern Mediterranean regional priorities of Ukrainian Foreign Policy «before» and «after» the events of «Euromaidan–2014».

Identified that the most important issue is the problem of cooperation between Ukraine and the Eastern Mediterranean countries in the context of occupation of the Crimea, increasing the Russian Federation destructive influence in the East of Ukraine. Destabilization of the security situation proposed as a potential threat for the countries of the region.

Underlined those Ukrainian relations with Eastern Mediterranean countries (on example of Romania, Bulgaria, and Greece) from the events of «Euromaidan–2014» has been changed greatly. Proved that are the prospects for deepening cooperation in economic, cultural and social spheres and strengthening the positive dynamics of interaction through security activities of NATO.

Keywords: Eastern–Mediterranean cooperation, partnership, security policy, foreign policy, Ukraine, «Euromaidan–2014», Romania, Bulgaria, Greece.

Михейченко М. А., кандидат политических наук, доцент кафедры международных отношений, Днепропетровский национальный университет им. Олеса Гончара (Украина, Днепропетровск), marinacvetaeva1@gmail.com

Восточно–Средиземноморский вектор внешней политики Украины «до» и «после» событий «Евромайдана–2014»: новые возможности сотрудничества

Определены приоритеты развития внешней политики Украины относительно стран Восточно–Средиземноморского пространства «до» и «после» событий «Евромайдана–2014».

Доказано, что отношения Украины и стран Восточного Средиземноморья имеют важное влияние на евроинтеграционные процессы. Особенно актуальными являются вопросы взаимодействия Украины и данных стран в контексте таких событий, как оккупация Крыма, усиление деструктивного влияния Российской Федерации на Востоке Украины. В условиях дисбалансирования ситуации актуализируется вопрос сотрудничества Украины и стран Восточного Средиземноморья в сфере безопасности.

Приводится тезис о том, что со времен «Евромайдана–2014» отношения стран Восточного Средиземноморья (на примере Румынии, Болгарии, Греции) и Украины претерпели значительные изменения в сторону углубления сотрудничества.

Ключевые слова: регион Восточного Средиземноморья, сотрудничество, партнерство, политика безопасности, внешняя политика, Украина, «Евромайдан–2014», Румыния, Болгария, Греция.

* * *

УДК 323.382(489)

Іванова І. І., аспірантка кафедри політології, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), llos9@ukr.net

ДАНСЬКИЙ НЕОКОРПОРАТИВІЗМ: ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ І СОЦІАЛЬНИХ ПАРТНЕРІВ

Розглядаються особливості розвитку неокорпоративізму в Данії. Описується взаємодія між державою та соціальними партнерами у сфері прийняття політичних рішень та їх еволюція протягом останніх 30 років. Доводиться, що неокорпоративізм продовжує грати особливо важливу роль у формуванні політичного курсу держави. Також розглядаються причини стабільності корпоративних інститутів в Данії. По–перше, це потужний профспілковий рух. По–друге, порозуміння профспілкових організацій у Данії з правлячим урядом. По–третє, сильна система комітетів, яка є важливим чинником корпоративізму. І по–четверте, бажання держави розділити з соціальними партнерами соціальні витрати, які стають непротримуваними для бюджету країни. Грунтуючись на отриманих результатах, можна зробити висновки, що спостерігається тенденція до зменшення

традиційної участі корпоративних комітетів у підготовці політики, але соціальні партнери залишаються впливовими акторами у процесі реалізації політики та здійсненні консультативних функцій.

Ключові слова: корпоративізм, неокорпоративізм, соціальне партнерство, Данія.

Ускладнення сучасних політичних процесів з необхідністю вимагає переосмислення ролі держави в процесі управління суспільством. Посилення економічного і соціального напруження, медіатизація та глобалізація, ускладнення політичних мереж переводить політичні відносини у нову площину. Держава перестає бути єдиним гравцем політичної арени, в силах якої – забезпечити керованість всім суспільством. Відтак, переосмислення взаємовідносин держави та її контрагентів є необхідною складовою розуміння політичних процесів, що відбуваються.

Зростання ролі груп інтересів – важливий чинник таких змін. Дві великі соціальні групи – профспілки та організації роботодавців, – акумулюють все більше важелів впливу прийняття політичних рішень, чим можуть суттєво впливати на політичні процеси в державі. Водночас співпраця держави, профспілок та організацій роботодавців є важливим елементом збереження стабільності у суспільстві. Відтак, аналіз розвитку неокорпоративізму в країнах з найбільш розвиненими корпоративними інститутами, до яких відносяться Скандинавські країни, зокрема Данія, сприятиме більш чіткому розумінню специфіки взаємодії бізнесу та профспілок з державою та встановленню соціального діалогу. Зважаючи на залежність між розвитком неокорпоративних відносин та злагодою у суспільстві, вивчення практики Скандинавських країн стає актуальною темою для аналізу.

Загалом термін «неокорпоративізм» використовується для опису моделі прийняття рішень та відповідної інституціональної структури. Термін був введений у 70-х роках ХХ століття Філіпом Шміттером для опису партнерських відносин між бізнесом, профспілками і державою в розвинених демократичних країнах північної та центральної Європи [6]. Водночас сам термін «неокорпоративізм» не є сталим. У сучасній науковій літературі, як зарубіжній, так і вітчизняній, також можна зустріти такі концепти, як «новий корпоративізм», або «ліберальний корпоративізм», іноді – просто «корпоративізм». Проте існуюче словесне розмаїття позначає один і той самий феномен, який описує взаємовідносини між державою та різними асоціаціями інтересів.

Узагальнюючи теоретичні напрацювання щодо феномену «неокорпоративізму» за останні 30–40 років, його можна визначити, як модель взаємодії держави з великими соціальними групами та організаціями, які мають право та можливість тим або іншим чином впливати на процес прийняття політичних рішень. Така модель характерна для ряду розвинених країн Європи, не виняток – і окремі Скандинавські країни. Чисельні дослідження показують, що Норвегія, Швеція та Данія входять у п'ятірку кращих «прикладів» неокорпоративізму [5, р. 458].

Водночас, саме в Данії корпоративні форми взаємодії продовжують грати вирішальну роль у процесі прийняття політичних рішень, а відповідні корпоративні інститути – виконувати покладені на них функції. Дослідники практично в один голос стверджують, що

серед всіх Скандинавських країн в Данії корпоративні інститути продовжують залишатися найбільш сильними і стабільними [1]. Хоча негативні тенденції не оминули і цю країну: данський корпоративізм дійсно пережив кризу в 1970-х роках минулого століття, але відродився з новою силою в 1980-х і 1990-х. Зокрема, профспілки та федерації роботодавців досі залишаються впливовими політичними акторами [4, р. 3]. Найбільші з них – це Landsorganisation (LO), яка є центральною організацією для найманих і державних службовців та випускників, і Dansk Arbejdsgiverforening (DA), найбільше об'єднання зі сторони роботодавців. При цьому корпоративізм продовжує грати особливо важливу роль на ринку праці та у регулюванні політики держави «загального добробуту». В більшості випадків це відбувається через укладання спеціальних угод щодо формулювання політичного курсу між державою та соціальними партнерами і постійну участь останніх у реалізації курсу соціально-економічної політики у специфічних сферах.

Можна виокремити декілька чинників стабільності данського неокорпоративізму. По-перше, Данія має досить потужний профспілковий рух. Всі політичні пропозиції поширюються серед відповідних організацій для їх подальшого розгляду. Крім того, значні повноваження щодо прийняття політичних рішень делегуються центральним або регіональним радам, в яких ці організації мають дуже сильний, іноді навіть вирішальний, вплив. Поза цим існує також багато неформальних контактів між організаціями ринку праці, урядом та центральними адміністративними органами. Цей інституційний механізм грає важливу роль у розвитку данської політики на ринку праці і, як показують дослідження, він залишається досить дієвим [1]. По-друге, профспілкові організації у Данії знайшли порозуміння з правоцентристським урядом, чого не відбулося в інших Скандинавських країнах. Поворотним моментом у відносинах профспілок з правоцентристами став 1987 рік, коли ці організації вирішили отримати політичний вплив навіть якщо це включало співпрацю з урядом [1]. Компромісність – те, що стало поштовхом для нового сплеску корпоративізму в цій країні. В результаті в кінці 80-х було створено комітет з широким мандатом, де профспілки грали вирішальну роль.

Загалом треба зауважити, що наявність спеціальних комітетів, у які входять представники груп інтересів, стало відмінною ознакою Скандинавських країн. Комітети зазвичай займаються розробкою політичних рішень та грають роль консультативних органів: «Комітети тут виступають як неієрархічні органи для підготовки рішень та їх реалізації, або для роботи в якості консультативних рад при міністрі або кабінеті» [3, р. 30]. У літературі, присвяченій скандинавському корпоративізму, громадські ради і комісії визначаються як офіційні структури, створені на постійній основі або в спеціальному режимі урядом з метою підготовки рішень державної політики або / та її реалізації. Саме вони є тими посередницькими структурами, через які держава вступає в діалог з робітниками і підприємцями, а ті, в свою чергу, беруть участь у всіх етапах розробки державної політики. Ці інституційні утворення, на думку вчених, зіграли ключову роль у тому, як держава та організовані інтереси співіснували протягом майже століття [3].

У Данії комітети, які включали членів груп інтересів, були важливим місцем для прийняття спільних рішень,

розробки і здійснення політики протягом усього 20-го століття, що довгий час розглядалося як найяскравіший показник міцності корпоративізму. Комітети були щільно інтегровані в систему відомчих структур або дуже тісно з нею пов'язані.

Найбільшу кількість комітетів було зареєстровано в 1980 році [3]. Але з плином часу їх кількісне співвідношення змінилося. Як і в інших Скандинавських країнах, у Данії спостерігається скорочення чисельності даних інститутів, особливо починаючи з 90-х років минулого століття.

Так, якщо у 1975 році налічувалося 667 комітетів в цілому, в 1980 році – 71, то в 1990 їх кількість впала до 388 комітетів, піднявшись до 513 в 2000 і знову впавши до 443 в 2010. Водночас, якщо слідувати логіці, запропонованій Крістіансеном та ін. у роботі «Різновиди демократії: групи інтересів та корпоративні комітети у виробленні політичного курсу в Скандинавії», то все видається не таким очевидним. Динаміка розвитку комісій з підготовки політики та комісій у сфері реалізації політики суттєво відрізняється. Отже, згідно із статистичними даними, Данія дійсно показує чітке зниження кількості комісій з підготовки політики. У піковому 1980 данські організації інтересів були представлені в 188 комітетах, на які припадало 70% всіх таких комітетів. Водночас у 2005 році цей показник дорівнював 39 комітетам, які складають між тим вже 87% від всіх підготовчих комітетів [3, с. 31]. Таким чином, кількість підготовчих комісій, що включають організації інтересів, знизилася. При цьому зниження спостерігається у всіх секторах політики, включаючи ринок праці, сільське господарство і промисловість. Однак така тенденція, як бачимо, не є ознакою занепаду корпоративізму. У даному випадку скоріше спостерігається перенесення точок прийняття рішень з комітетів і комісій до міністерської ієрархії, тобто підготовка політики здебільшого здійснюється під повним контролем міністрів і державних службовців. Зацікавленими групами проводяться консультації, вони іноді беруть участь в переговорах, але щільна, інституціоналізована інтеграція груп інтересів при розробці політики через комітети є майже закритим розділом [7].

Доля корпоративних комітетів і комісій у сфері реалізації політики склалася дещо інакше. У Данії кількість комітетів з реалізації політики в 2005 році була більшою, ніж в 1980 році, хоча і меншою, ніж в піковий 1975: тоді, коли 1980 кількість налічувалось 110 таких комітетів, то в 2005 їх кількість збільшилася до 127. Тому розвиток корпоративізму у сфері реалізації політики в Данії зовсім не корелюється з різким зниженням підготовчого корпоративізму.

Отже, хоча комітети з підготовки політики ослабли, система комітетів все одно залишається сильною. Кількість місць зацікавлених груп залишилася майже незмінною з 1975 року: 443 комітети, до яких входять, щоправда, як економічні групи, так і громадські, мають більше місць в 2010 році, ніж в 1975 році, незважаючи на зниження числа комітетів. Водночас, саме економічні групи залишаються найбільше представленими в нинішній системі комітетів: хоча їхня частка серед всіх груп інтересів скоротилася з 71% до 58% з 1975 по 2010, але кількість місць знизилася лише з 89 до 84% [7].

В цілому данська система комітетів як і раніше життєздатна. Однак якщо раніше основна діяльність

комітетів припадала на розробку політики, то сьогодні ці акценти змінилися. Здебільшого комітети беруть участь у реалізації політичних рішень або виконують консультативні задачі. Зокрема, комітети можуть вносити свої зауваження у законопроекти, які надходять на їх розгляд до подання в парламент. І, незважаючи на те, що таке консультування проводиться, коли адміністративна підготовка практично завершена і часто у дуже вузькі строки, зацікавленим групам насправді вдається впливати на кінцеві урядові пропозиції [2, р. 889].

Крім того, данська система комітетів сьогодні має ще одну функцію – вона виконує адміністративні завдання. Комітети можуть виступати у якості напівсудових органів, які займаються скаргами, або комітетів, які приймають рішення за заявками на промислові або інші гранти. В обох випадках вони є постійними комітетами в порівнянні з тимчасовими комітетами, які раніше брали участь у підготовці політики.

Таким чином, можна констатувати, що хоча за останні десятиліття відбулося скорочення участі організованих груп інтересів у процесі підготовки політичних рішень в областях, які завжди вважалися пріоритетними для корпоративних відносин, однак у Данії реалізація корпоративізму так само поширена сьогодні, як це було в 1980 році. Данія не випадково відома високим ступенем асоціативної організації та високою роллю колективних договорів в якості центрального інструменту регулювання взаємовідносин між державою та соціальними партнерами. Загалом можна погодитися з твердженням, що «класичний данський корпоративізм характеризується сильними діловими і трудовими організаціями, сильними інституційними групами, а також тісним зв'язком між цими групами і державою» [7].

Характеристикою данської моделі є й те, що соціальним партнерам надається значна автономія в регулюванні зайнятості. Там, де законодавство існує, як наприклад, щодо здоров'я і безпеки на робочому місці, вони включені в тристоронні адміністративні структури; але умови праці визначаються переважно автономними двосторонніми переговорами без державного втручання.

Водночас в Данії було багато тристоронньої активності на національному рівні. Зокрема це стосується так званої Данської моделі індустріальних відносин, основним ядром якої є біпартизм і відносно централізована система колективних переговорів між соціальними партнерами. Ця модель, крім того, містить принцип консенсусу, згідно з яким законодавча діяльність на ринку праці не відбувається без згоди соціальних партнерів.

Ще одним двигуном корпоративізму у Данії виступає бажання держави розділити з соціальними партнерами соціальні витрати, які стають непростим випробуванням для бюджету країни. Адаже якщо соціальні партнери готові співфінансувати певну область, це може відкрити нові економічні можливості в інших областях, що розглядається державою як успішний шлях вирішення проблеми обмеженого бюджету.

Дія цих внутрішніх чинників і є причиною збереження впливу некорпоративних інститутів у Данії, адже на відміну від багатьох європейських держав, для яких була характерна некорпоративна модель, зовнішні чинники тут не грали великої ролі [4, р. 4]. Звичайно, Данія була залучена в процеси економічної та політичної інтернаціоналізації. Однак директиви ЄС ніколи не мали

для неї імперативного характеру, а відтак і безпосередньо не впливали на розвиток неокорпоративізму.

Таким чином, саме діалог між державою, профспілками та організаціями роботодавців є визначальним для розвитку неокорпоративізму у Данії. Всі сторони, залучені у переговорний процес, отримують у кінцевому рахунку необхідні результати. Держава – підтримку з боку соціальних партнерів та розподіл соціальних витрат, профспілки та організації роботодавців – участь у процесі вироблення політики та можливість впливати на політичні рішення, які знаходяться у сфері їх компетенції. Така система і стала запорукою успіху данського неокорпоративізму.

Список використаних джерел

1. Anthonen M. *Social Democrats, Unions and Corporatism: Denmark and Sweden Compared* / M. Anthonen, J. Lindvall, U. Schmidt-Hansen // *Party Politics*. – 2011. – Vol.17 (1). – P.118–134.
2. Binderkrantz A. S. A Privileged Position? The Influence of Business Interests in Government Consultations / A. S. Binderkrantz, P. M. Christiansen, H. H. Pedersen // *Journal of Public Administration Research and Theory*. – 2014. – Vol.24 (4). – P.879–896.
3. Christiansen P. M. Varieties of Democracy: Interest Groups and Corporatist Committees in Scandinavian Policy Making / P. M. Christiansen, A. S. Nørgaard, H. Rommetvedt, T. Svensson, G. Thesen and P. Öberg // *VOLUNTAS – International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*. – 2010. – Vol.21, No.1. – P.22–40.
4. Mailand M. Dynamic neo-corporatism in a grey zone: the interaction between state and social partners in regulating welfare and work in Denmark (FAOS Research paper no. 64). – Kbh.: Museum Tusulanum, 2005. – P.27.
5. Rommetvedt H. Coping with Corporatism in Decline and the Revival of Parliament: Interest Group Lobbyism in Denmark and Norway, 1980–2005 / H. Rommetvedt, P. M. Christiansen, G. Thesen, A. S. Nørgaard // *Comparative Political Studies* – 2012. – Vol.46 (4). – P.458.
6. Schmitter Ph. Still the Century of Corporatism? // *The Review of Politics*. – 1974. – Vol.36, Issue 1. – P.85–131.
7. Varone F. The Transformations of Neo-Corporatism: Comparing Denmark and Switzerland over time / F. Varone, A. Mach, P. M. Christiansen // *ECPR Joint Sessions 2015*. – 2015. – P.26.

Ivanova I. I., postgraduate student, Department of Political Science, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), Ilos9@ukr.net

Danish neocorporatism: features of the political cooperation between the state and the social partners

The paper deals with the features of neocorporatism development in Denmark. It describes the interaction between the government and the social partners in political decision-making and its evolution over the past 30 years. The article shows cases that neocorporatism continues to play a particularly important role in forming the state policy. The author also elaborates on the reasons of stability of corporate institutions in Denmark. Firstly, a powerful trade union movement. Secondly, understanding between the trade union organizations and the center-right government in Denmark. Thirdly, a strong committee system, which is an important factor of neocorporatism. Fourthly, one should further consider the desire of the state to share the social costs with the social partners, which has become a difficult test for the country's budget. Based on the obtained results it can be concluded that there is a tendency to reduce traditional corporate committees' participation in preparing policy, but social partners stay influential actors in the policy implementation and in the realization advisory functions.

Keywords: corporatism, neocorporatism, social partnership, Denmark.

Ivanova I. I., аспирантка кафедри політології, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), Ilos9@ukr.net

Датский неокорпоративизм: особенности политического взаимодействия государства и социальных партнеров

Рассматриваются особенности развития неокорпоративизма в Дании. Описывается взаимодействие между государством и социальными партнерами в сфере принятия политических решений и их эволюция в течение последних 30 лет. Доказывается, что неокорпоративизм продолжает играть особенно важную роль в формировании политического курса государства. Также рассматриваются причины стабильности корпоративных институтов в Дании. Во-первых, это мощное профсоюзное движение. Во-вторых, понимание профсоюзных организаций в Дании с правоцентристским правительством. В-третьих, сильная система комитетов, которая является

важным фактором корпоративизма. И в-четвертых, желание государства разделить с социальными партнерами социальные расходы, которые становятся непростым испытанием для бюджета страны. Основываясь на полученных результатах можно сделать выводы, что наблюдается тенденция к уменьшению традиционной роли корпоративных комитетов в подготовке политики, но социальные партнеры остаются влиятельными актерами в процессе реализации политики и осуществлении консультативных функций.

Ключевые слова: корпоративизм, неокорпоративизм, социальное партнерство, Дания.

УДК 327.57:343.326(493–25)

Вонсович О. С.,

кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, ПрАТ «Українсько–Польський вищий навчальний заклад «Центрально–Європейський університет» (Україна, Київ), sefinrof@ipnet.ua

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ В БРЮССЕЛІ ЯК ПРОЯВ НЕДОСКОНАЛОСТІ СИСТЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Метою даної статті є дослідження недосконалості системи європейської безпеки крізь призму терористичних актів в Брюсселі. Під час написання статті, автором були використані наступні методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція. Основні одержані висновки полягають в наступному: для реальної боротьби із тероризмом на внутрішньому рівні потрібна активізація національного безпекового потенціалу, а також перегляд законодавства Бельгії щодо боротьби з тероризмом в контексті співвідношення нормативно-правового рівня із практичним – мається на увазі більша реалізація рішень та положень на рівні безпосередньої боротьби. Система європейської безпеки потребує нагального реформування і наповнення сучасними методами, підходами, механізмами, інструментами та засобами ефективною практичної протидії терористичній діяльності. Лише за таких умов можна буде говорити про високий рівень захисту Європи від терористичних атак.

Ключові слова: система європейської безпеки, терористичні акти, чинники, заходи, співробітництво.

Основною проблемою, яку досліджує автор в даній статті, – є дослідження внутрішніх та зовнішніх чинників недосконалості системи європейської безпеки в контексті терористичних актів в Брюсселі. Такими, які раніше не були достатнім чином обгрунтовані, видаються наступні аспекти: сучасний аналіз причин допущення терактів, неефективність діяльності спецслужб Бельгії, відсутність зовнішньої допомоги з боку НАТО та ряд інших.

В статті автором були використані матеріали офіційних веб-сторінок Ради Європейського Союзу, Організації Північноатлантичного договору, вітчизняних та зарубіжних ЗМІ. В них було розкрито подробиці терористичних актів в аеропорту і метро Брюсселя, позицію ІДІЛ щодо них, офіційну позицію НАТО, а також офіційні документи щодо посилення боротьби проти тероризму з боку ЄС та НАТО.

Метою даної статті – є дослідження недосконалості системи європейської безпеки крізь призму терористичних актів в Брюсселі.

22 березня 2016 р. в столиці Бельгії м. Брюссель відбулась низка терактів, які в черговий раз засвідчили слабкість та недосконалість системи європейської безпеки. Першими прогрімали два вибухи в аеропорту Завентам, після чого були скасовані всі рейси і організована повна евакуація. В результаті вибуху сталося сильне руйнування приміщення з обваленням підвісної стелі. Через півтори години після того, як стало відомо про два вибухи в аеропорту, новий вибух прогрімів на станції метро Маальбек, розташованій поблизу установ керівництва ЄС. Теракт стався у другому вагоні потягу вже після того, як поїзд вирушив зі станції. Згодом сапери нейтралізували